

deres Børn uddannede i Haandværksger-ning og staffe dem et mindre Hus paa Landet; hvor de kunne drive Haandværk ved Siden af Landbrug. Disse Haandværkere synes mig ikke at være saa uheldigt stillede, at de ikke skulde være i Stand til at yde et om end lille saa dog passende og rimeligt Bidrag til Kommunens Vedligeholdelse. Kvæerne omtalte det ærede Medlem fra Stege ogsaa, men dem synes jeg ikke, der er nogen Grund til at være sjaansom lige overfor; de maa nok kunne yde deres Del, og i øvrigt hører der jo til de fleste af dem et ikke saa lille Hartkorn, saa det vil ikke blive et saa overdrevent stort Beløb, de komme til at svare, at det vil kunne særlig trykke dem. Derimod skal jeg gerne indrømme, at ved saadanne Institutioner som Højskoler repræsenterer deres Bygninger en stor Værdi, uden at der behøver at være Hartkorn til Ejendommen. Ved adskillige Højskoler er der jo dog Hartkorn, idet der drives en Slags Landbrugsskole ved Siden af den øvrige Undervisning, men jeg indrømmer gerne, at under disse Forhold er Hartkornet saa forsvindende, at Bygningen vil komme til at svare betydeligt Bidrag. Jeg ser imidlertid ikke, hvorfor det skulde være umuligt at skabe Vættelser for saadanne Institutioner, saa at man kom over dette Spørgsmaal. Det er klart, at i mange Tilfælde kan det være en Hjælp for en Kommune, at en Højskole ligger i den, idet det da er lettere for Beboerne at faa deres Sønner anbragte der. De kunne bo hjemme og nøjes med at besøge Skolen, altsaa blot betale for Undervisningen og ikke for Opholdet. Fordelene kunde være saa store, at der alene af den Grund var al Anledning til fra Kommunens Side at skabe Vættelser, og det kan man jo ogsaa ved Lovbestemmelser sørge for. Af de Institutioner, som blev nævnt af det ærede Medlem fra Stege, er der Møllerne tilbage, og jeg skal gerne indrømme, at Møller paa Landet for Tiden ere blandt de daarligt stillede af de Bedrifter, der kan være Tale om at bestatte. Men naar det ærede Medlem fra Stege stillede Møllerne i Forbindelse med Melstatten, tror jeg, at det er høist urimeligt, thi den Melstat, der er Tale om, angaar alene Dampmøllerne, og endda kun de bedste af disse, og de ligge som Regel kun i Byerne og ikke i Landkommunene. For Møllerne paa Landet har Melstatten ikke nogen Betydning, i det højeste vil den kun kunne faa Betydning som en oratorisk Blomst, der kan sætte Melstatten i et mindre gunstigt Lys. Men ud over dette har den ikke Betydning for Møllerne. Jeg skal ind-

skrænke mig til disse Bemærkninger foreløbig, idet jeg af principielle Grunde skal tillade mig at opfordre mine Meningsfæller til at stemme for det Forslag, der er stillet af det ærede Medlem fra Grenaa, for derved nemlig at tilkendegive, at man anser det for den eneste Vej, hvorved man kan bringe Hartkornet i en retfærdig Stilling til de øvrige faste Ejendommers Beskatning i Kommunerne.

Formanden (Høgsbro): Det vilde være ønskeligt, om vi kunde faa Behandlingen af dette Afsnit af Vædringsforslagene tilendebragt i dette Møde. Jeg vil derfor henstille til de ærede følgende Talere at tage det størst mulige Hensyn til dette Ønske.

Møller (Ejsteds Amts 3dje Valgkreds): Jeg skal efterkomme den Anmodning, som er fremkommen fra den højt ærede Formand, og indskrænke mig til nogle ganske faa Bemærkninger. Det, der ligger for til Behandling, er jo et Forslag af det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Bluhme) og et Forslag fra det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (W. Dinesen). Jeg maa erkende, at jeg i Princippet er enig med de Herrer, for saa vidt som jeg ogsaa mener, at man maa komme dertil, at man med Beholdelse af Hartkornsstaten kommer til en rimelig Skat ogsaa paa andre faste Ejendomme. Men det involverer ingenlunde, at man kan slutte sig til de to ærede Medlemmers Forslag, thi hvis man vil stemme for et af disse, hvad enten det nu bliver Vædringsforslaget under Nr. 26 eller under Nr. 27, vil man jo med det samme nødvendigvis stemme for en hel Mængde Ting foruden netop det at lægge Skat paa Bygninger, og i dette andet er der i hvert af de ærede Medlemmers Forslag Ting, som jeg ikke paa nogen Maade kan stemme for. Jeg kan for det første ikke være enig med det ærede Medlem, der har stillet Forslaget under Nr. 26, i, at det vilde være forsværligt eller rigtigt paa en Gång at lægge Skat paa samtlige Bygninger, hvorefter 5,000 Kroner skulde være lig med 1 Tønde Hartkorn. Jeg kan lige saa lidt være enig med det ærede Medlem i at indføre en Skatte skala, som — man kan sige, hvad man vil — omdanner den nu bestaaende Formue- og Lejlighedsstat til en Indtægtsstat af en saadan Bestaaenbed, at man begynder med 1 Skatteenbed og ender med 3 Skatteenbeder, saaledes at en betaler 1 Krone pr. Indtægtsenbed, medens en